

รูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์

The Models of Knowledge Management According to Dutiyapapanika Sutra
For the Community Rice Mills in Nakhon Sawan Province

วิสูตร จิตสุทธิภากร¹

Visoot Chitsuthipakorn

ประเทือง ภูมิภักทราคม, วรกรุต เกื่อนช้าง²

Pratueng Phumiphatrakom, Worrakrit Thuenchang

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์

การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาศึกษาสภาพการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 19 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน โดยการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้จัดการโรงสีข้าวชุมชนและคณะบริหารโรงสีข้าวชุมชนจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินรูปแบบที่ถามความเหมาะสมใน 4 ด้าน คือ โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและความเป็นประโยชน์ สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าโรงสีข้าวชุมชนที่ไม่สามารถให้บริการสีข้าวให้แก่ชุมชนได้นั้น ส่วนใหญ่เป็นเพราะขาดความรู้

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ E-mail : worrakrit6994@gmail.com

² รองศาสตราจารย์และประธานที่ปรึกษาคณะกฤษฎีกา, รองศาสตราจารย์ และกรรมการที่ปรึกษาร่วม

ด้านการจัดการโรงสีข้าว ไม่มีความรู้ด้านการตรวจสอบสายพันธุ์ข้าวเปลือก ไม่มีความรู้ด้านการจัดการกระบวนการสีข้าวให้มีประสิทธิภาพดี ไม่มีความรู้เรื่องต้นทุนการผลิตความรู้เรื่องการตลาด ความรู้ด้านการให้บริการและยังขาดเครื่องมือที่สำคัญในการสีข้าวเช่นเครื่องคัดแยกกรวดออกจากข้าวสารและแม่เหล็กถาวรสำหรับเก็บเศษเหล็กและผงเหล็กออกจากข้าวสารเป็นต้น

2. การสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทศตียาปนิกสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ผู้วิจัยได้นำหลักทศตียาปนิกสูตร ได้แก่ 1.จักขุมา (Conceptual Skill) 2.วิธูโร(Technical Skill) 3.นิสสยสัมปันโน(Human Relation Skill)มาบูรณาการเข้ากับกระบวนการจัดการความรู้(KM Process) มี 7 ขั้นตอน คือ 1.การระบุความรู้ (Knowledge Identification) 2. การสร้างและแสวงหาความรู้(Creation and Acquisition) 3.การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ(Knowledge Organization) 4.การประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) 5.การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) 6. การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้(Knowledge Sharing) และ 7. การเรียนรู้(Learning)เพื่อสร้างเป็นรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทศตียาปนิกสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนได้นำไปใช้ในการจัดการโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ให้ประสบความสำเร็จ

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทศตียาปนิกสูตร สำหรับการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ทั้ง 4 ด้าน ทั้ง 7 รูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การจัดการความรู้, หลักทศตียาปนิกสูตร, โรงสีข้าวชุมชน

Abstract

This research had 3 objectives: 1) to study the state of knowledge management for the community rice mills in NahonSawan Province 2) to build the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province and 3) to evaluate the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province.

This research were divided into 3 steps: 1) to study the state of knowledge management for the community rice mills in Nakhon Sawan Province, it was done by 19 informants using semi-structure interviews and content analysis, 2) to build the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province it was done by 10 experts using the focus group discussion. The tool was the focus group discussion forms and content analysis and 3) to evaluate the models of knowledge

management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province, it was done by 30 experts which were the managers of the community rice mills and the executives as well. The tool used for this step was the evaluation forms of the models asking 4 appropriateness: 1. Accuracy, 2. Suitability, 3. Feasibility in practicing and 4. Benefits. Statistics used in this research were mean and standard deviation.

The results revealed as the following:

1. The results of studying the state of knowledge management for the community rice mills in Nakhon Sawan Province, it showed that most of the community rice mills could not provide the service of rice husking for the people because they lack of the knowledge management of the rice mills, they had no knowledge to check about the paddy species, they had no knowledge on managing the process of rice husking to be good efficiency, they did not know about the production cost, marketing, how to provide the services and also they lack of some important equipments using in rice husking such as the rice destoner machine to separate some stones from the rice, permanent magnet for picking up some scraps and iron powder from the rice.

2. Building the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province, it revealed that the researcher had brought the principle of Dutiyapapanika Sutta to apply and integrate with the process of knowledge management to build the models. The Dutiyapapanika Sutta were: 1) *Cakkhuma* (Conceptual Skill), 2) *Vidhuro* (Technical Skill), and 3) *Nissayasampanno* (Human Relation Skill). The 7 steps of the process of knowledge management were: 1. Knowledge identification, 2. Creation and acquisition of knowledge, 3. Knowledge organization, 4. knowledge codification and refinement, 5. Knowledge access, 6. Knowledge sharing and 7. Learning. All mentioned above could be brought together to build the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan province to meet the success.

3. The results of evaluation the models of knowledge management according to Dutiyapapanika Sutta for the community rice mills in Nakhon Sawan Province, it disclosed that the 4 appropriateness: accuracy, suitability,

feasibility in practicing and benefits and the 7 steps of the process of knowledge management were found in average at the highest levels.

Keyword: Knowledge Management, Dutiyapapanika Sutra , Community Rice Mills

บทนำ

ข้าวเป็นอาหารหลักของประชาชนชาวไทยการเพาะปลูกข้าวเป็นวิถีชีวิตของเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นสินค้าเศรษฐกิจเกษตรที่ส่งออกของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงและคุณภาพดีที่สุดปริมาณส่งออกสู่ตลาดข้าวสารอันดับหนึ่งของโลกมาหลายสมัยประชาชนกว่า 75% อยู่ในภาคเกษตรกรรมมีคำกล่าวที่ว่า “เกษตรกรชาวนาคือกระดูกสันหลังของชาติ” ข้าวเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมประจำชาติมีขนบธรรมเนียมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นศาสนพิธีการเฉลิมฉลองที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวมาอย่างยาวนานและปัจจุบันก็ยังดำรงอยู่โดยเฉพาะ “ประเพณีพระยาแรกนาขวัญ” พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ให้ความสำคัญแก่เกษตรกรชาวนาซึ่งเป็นพสกนิกรส่วนใหญ่ของประเทศทุกวันนี้ชาวนาเองก็ไม่อยากให้ลูกหลานทำนาต่อไปอีกแล้วเพราะทราบถึงความลำบากในการทำนาที่มีรายได้ไม่แน่นอนภาครัฐได้มีงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยเรื่องพันธุ์ข้าวเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพอากาศรวมทั้งการใช้น้ำอีกด้วยเพื่อจะได้มีวิทยาการใหม่ๆ มาผสมผสานกับวิถีชุมชนชาวนารู้จักนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ควบคู่ไปกับวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนการรักษาคุณภาพชีวิตและรักษาสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาให้อาชีพทำนาเป็นที่ดึงดูดใจคนรุ่นใหม่ข้าวถือเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณค่าและประโยชน์อย่างมากหาศาลการทำนาข้าวเป็นรากฐานการเกษตรที่จะสร้างชุมชนให้น่าไปสู่ความพอเพียง ภาครัฐเห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงจัดงบประมาณมาให้การส่งเสริมให้มีการสร้างโรงสีชุมชนถือว่าเป็นวิสาหกิจชุมชนในรูปลักษณะหนึ่งที่ชุมชนรวมกันประกอบกิจการและแบ่งปันผลประโยชน์กันโดยใช้รูปลักษณะธุรกิจการแปรรูปข้าวเปลือกซึ่งเป็นผลผลิตจากเกษตรกรทำนา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดข้าวทั้งในและต่างประเทศโรงสีข้าวชุมชนจึงเป็นทางเลือกให้แก่ชุมชนที่ต้องการบริโภคผลผลิตของตนเองนำข้าวเปลือกที่ตนเองเพาะปลูกมาใช้บริการสีเป็นข้าวสารไว้บริโภค เมื่อชุมชนรวมตัวกันแล้วพึ่งพาตนเองได้ ก็สามารถแก้ปัญหาได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจชุมชน พ่อค้าคนกลางหนี้สิน และปัญหาอื่นๆ สร้างความยั่งยืน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง³

โรงสีชุมชนถือว่าเป็นวิสาหกิจชุมชนในลักษณะหนึ่งที่ชุมชนร่วมมือกันประกอบกิจการการสีข้าว และแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นวิสาหกิจโรงสีข้าวชุมชนนี้ไม่มุ่งเน้นการสร้างผล

³ กัลยรัศม์ ทิณรัตน์ และคณะ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขต กาฬสินธุ์ คณะ เทคโนโลยีสังคม สาขาการจัดการ ประจำปี, 2556.

กำไรเพียงด้านเดียวแต่ต้องการอยู่ร่วมกันอย่างมีสุขภาพดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยหลักของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นในการพึ่งตนเองเป็นหลัก นโยบายการส่งเสริมจากภาครัฐได้ให้การสนับสนุนให้สร้างโรงสีข้าวชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนให้ชุมชนทั้งหลายได้พึ่งพาตนเองโดยให้ชุมชนบริหารจัดการสีข้าวเปลือกเป็นข้าวสารเพื่อบริโภคในครอบครัว ลดการซื้อข้าวสารจากร้านค้า ที่ราคาแพงและมี สารเคมีตกค้างเมื่อมีโรงสีข้าวรับบริการชุมชนด้วยการสีข้าวเปลือกเป็นข้าวสารเพื่อบริโภคสดๆ ไม่ผ่านการอบสารเคมี โดยไม่คิดค่าบริการในการสีข้าวจะมีรายได้จาก ผลผลิตจากการสีข้าวเช่น รำละเอียด ข้าวปลาย แกลบก็นำมาจำหน่ายให้สมาชิกของชุมชนในราคายุติธรรม เพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นค่าเจ้าหน้าที่และค่าไฟฟ้าในโรงสีข้าว ส่วนที่เหลือก็จะนำมาพัฒนาและซ่อมแซมปรับปรุงโรงสีข้าวให้มีประสิทธิภาพทำให้เกษตรกรทุกคนมีสุขภาพดีเพราะได้รับประทานข้าวสารที่สดใหม่สะอาดไม่มีสารพิษอันตรายแอบแฝงปัจจุบันโรงสีข้าวชุมชนที่ประสบความสำเร็จและยังทำการสีจนถึงปัจจุบันนี้มีไม่ถึง 10% โรงสีข้าวที่เหลือนั้นเป็นเศษเหลือเพราะขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการโรงสีข้าวชุมชนเกิดจากความต้องการจากภาคเอกชนโดยการประชุมกลุ่มเกษตรกรที่ทำนา ต้องการบริโภค ข้าวเปลือกที่ตนเองเพาะปลูกข้าวพันธุ์ดีเช่น หอมมะลิ ข้าวเหนียว และข้าวพันธุ์พิเศษ ที่มีคุณค่า ทางโภชนาการสูง เช่นข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่ ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมมะลินิล เป็นต้นโรงสีข้าวชุมชนนั้นจะมีกำลังผลิตไม่เกินชั่วโมงละ 50 ถึง หรือ (500 กิโลกรัม)ต่อชั่วโมงเพราะสะดวกที่จะแยกข้าวเปลือกที่สมาชิกในตำบลและใกล้เคียงที่นำมาใช้บริการแต่ละครั้ง ออกจากกันได้โดยไม่ปะปนกันด้วย

สภาพของโรงสีชุมชนในปัจจุบันพบว่าโรงสีชุมชนทุกแห่งในประเทศไทยล้วนแต่เป็นวิสาหกิจชุมชนที่รัฐเป็นผู้อุปถัมภ์ทั้งสิ้น โดยเป็นเงินทุนแบบให้เปล่าในการจัดตั้งโรงสีชุมชน และพบว่าในการดำเนินงานการบริหาร จัดการ โรงสีข้าวชุมชนทุกแห่ง ในการคิด ต้นทุน กำไร ขาดทุนนั้น ไม่มีแห่งใดเลยที่นำงบประมาณที่รัฐสนับสนุน มาเป็นต้นทุนในการคำนวณด้วยการดำเนินงานดังกล่าวทำให้เห็นชัดว่าการบริหารจัดการ ไม่สะท้อนถึงความจริง ในการประกอบกิจการพิจารณาผลกำไร หรือขาดทุนเท่านั้น หากแต่นำค่าแรงงานของกรรมการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ที่ทำงานอยู่ในโรงสี อีกทั้งผู้ทำงานและเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนร่วมทั้งที่เป็นชาวบ้าน ราชการ ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรมาคิดคำนวณเป็นต้นทุนอีกด้วย ปัญหาของโรงสีชุมชน ที่ขาดความพร้อมในด้านความรู้ในการจัดการบริหาร เกิดจากรัฐ ให้การสนับสนุนแบบให้เปล่าทั้งที่ชุมชนยังไม่มีความพร้อมขาดผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นหัวใจในการขับเคลื่อน ระบบรวมสิทธิ ทำให้ขาดเจ้าภาพแท้จริง เมื่อมีกำไรก็แบ่งในแต่ละปีเท่านั้น ไม่มีการพัฒนาให้ก้าวหน้า เปลี่ยนผู้บริหารบ่อยทำงานไม่ต่อเนื่อง⁴

สภาพโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นเครื่องสีข้าวที่ประสิทธิภาพในการทำงานไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละชุมชน อีกทั้งเครื่องอุปกรณ์ที่สำคัญก็ไม่มีครบ กรรมการผู้บริหารโรงสีข้าวไม่มีความรู้ในด้านการบริหารระบบโรงสีข้าวและไม่มีความรู้ในกระบวนการทำงานของเครื่องสีข้าว จึงไม่สามารถบริการชุมชนได้อย่าง

⁴ สุนัย จุลพงศธร, ฉีกหน้าจากเศรษฐกิจ (โรงสี) ชุมชน, 2552.

ที่ต้องการ ปัญหาคือโรงสีชุมชนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการซื้อข้าวเปลือก การอบลดความชื้นข้าวเปลือก กระบวนการสีข้าวให้ได้คุณภาพดี การบรรจุถุง การเก็บรักษาข้าว และข้าวสาร ขาดอุปกรณ์มาตรฐานที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการต่างๆ เช่น เครื่องตรวจ วัดความชื้นข้าวเปลือก/ข้าวสาร โรงสีชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านเครื่องสีข้าว และอุปกรณ์ที่สำคัญ ไม่เป็นไปตามความต้องการของโรงสีข้าวชุมชน เช่น ขาดเครื่องอบลดความชื้น แยกกรวดออกจากข้าวกล้องและข้าวสาร แม่เหล็กถาวรที่ใช้เก็บเศษเหล็กและผงเหล็ก เครื่องอุปกรณ์ที่ราคาสูงเช่นเครื่องคัดแยกสีข้าว (colorsorter) เครื่องชั่งระบบคอมพิวเตอร์ เครื่องบรรจุสุญญากาศ เป็นต้น วัตถุประสงค์ของภาคีรัฐที่ต้องการเข้ามาช่วยในเรื่องเศรษฐกิจพึ่งตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าสภาพทั่วไปของโรงสีชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความรู้ในด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนแค่ไหน มีความรู้ในการบริการชุมชนที่นำข้าวเปลือกมีสีข้าวเป็นอย่างไรจะได้นำปัญหาเหล่านั้นมาสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ในการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ให้ประสบความสำเร็จ

จากความสำคัญของปัญหาและความจำเป็นในการให้ความรู้เพื่อเป็นหลักในการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ให้ประสบความสำเร็จ การสำรวจวิเคราะห์ปัญหาพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการบริหารโรงสีข้าวชุมชนอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารไม่มีรูปแบบความรู้ในการทำงาน ทั้งด้านบริการ ขาดเครื่องจักรหลักและอุปกรณ์ที่จำเป็นทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการสีข้าว รายรับรายจ่าย ไม่มีการตรวจสอบ มุ่งผลความพึงพอใจของเกษตรกรที่มาใช้บริการเป็นหลักไม่มีการวางแผนที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำให้การบริการสีข้าวเกิดปัญหาล่าช้า บุคลากรขาดขวัญกำลังใจ ไม่ยอมรับสิ่งใหม่กลัวการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้โรงสีชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ตั้งมาเพื่อ บริการเกษตรกรในชุมชนไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของภาคีรัฐ จากปัญหาและความเป็นมาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจและมองเห็นความสำคัญของปัญหาจึงนำมาเป็นกรอบในการกำหนดรูปแบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชน เพื่อนำมาใช้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการความรู้โรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์

1.ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1). การจัดการความรู้
- 2). การบริหารโรงสีชุมชน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารโรงสีข้าวชุมชน คณะกรรมการบริหาร ได้แก่ ผู้จัดการโรงสีข้าวชุมชน กรรมการบริหารโรงสีข้าวชุมชน จำนวน 19 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาดำเนินการระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ.2561 ถึง เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2561 รวมเป็นระยะเวลา 7 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปานิยมสำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.ด้านเนื้อหา

1. 1 การจัดการความรู้ ได้แก่การจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปานิยม3 ประการ ได้แก่

1.1.1 จักขุมา เป็นผู้มีวิสัยทัศน์เรื่องข้าว กระบวนการสีข้าว การคัดสายพันธุ์ การวัดความชื้นการตลาด การขาย ผลผลิตจากการสีข้าว เทคนิควิธีการใหม่ๆ ในกระบวนการสีข้าว

1.1.2 วิรูเปยผู้มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในกระบวนการสีข้าว เรื่องพันธุ์ข้าว เรื่องการวัดความชื้นการตลาด การขาย ผลผลิตจากการสีข้าว เทคนิควิธีการใหม่ๆ ในกระบวนการสีข้าว

1.1.3 นิสสยสัมปันโน การมีแหล่งทุนสนับสนุนโรงสี การร่วมแรงร่วมมือของชุมชน มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นและภาครัฐเพื่อสนับสนุนความรู้ความเข้าใจและแหล่งทุน

1. 2 กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) มี 7ขั้นตอน ได้แก่.

1. 2. 1. การระบุความรู้Knowledge Identification
1. 2. 2. การสร้างและแสวงหาความรู้(Creation and Acquisition)
1. 2. 3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization)
1. 2. 4. การประมวลผลความรู้และกลั่นกรองความรู้(Knowledge Codification and Refinement)

1. 2. 5 การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access)
1. 2. 6. การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing)
1. 2. 7. การเรียนรู้ (Learning)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 10 รูป/คน

- 1) นักวิชาการด้านพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป
- 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบจำนวน 3 คน
- 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านโรงสีชุมชน จำนวน 1 คน
- 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านโรงสีข้าวจำนวน 2 คน
- 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชน จำนวน 2 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้เวลาดำเนินการระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2561 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ.2561 รวมเป็นระยะเวลา 2 เดือน

ขั้นตอนที่3 การประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และความเป็นประโยชน์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการประเมินคือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการจัดการความรู้ด้านตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชน ในจังหวัดนครสวรรค์

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้บริหารโรงสีจัดการโรงสีข้าวชุมชนและคณะบริหารโรงสีข้าวชุมชน จำนวน 30 คน

3. ด้านระยะเวลา

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ.2561 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2562 รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการความรู้ด้วยการนำพันธมิตรเข้ามาปลูกตามความต้องการผู้บริโภค การนำข้าวมีคุณค่าสูงในการบริโภคมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน การพัฒนา

สายพันธุ์ข้าวที่มีคุณค่าสูง คุณภาพ ความต้องการ ความงอก กลิ่น มีความรู้เรื่องข้าวมีคุณค่าสูงในการบริโภคมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน การหาความรู้ใหม่ๆจากอินเทอร์เน็ต ร่วมมือกับชุมชนทำนาแปลงใหญ่ ที่จะทำให้ลดต้นทุนและเพิ่มอำนาจต่อรองในการขายข้าวเปลือก ติดตามข่าวสารการเกษตรจากภาครัฐและอินเทอร์เน็ตการจดบันทึกความรู้การนำไปสู่ห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง การจัดเก็บความรู้ นำความรู้ไปเผยแพร่ การศึกษาระบบการผลิตข้าว การกะเพาะข้าวเปลือก การคัดแยกผลผลิตจากข้าวจากส่วนประกอบที่ได้จากการสีข้าว การอบรมหาความรู้ การบริหารโรงสี มีวิสัยทัศน์เรื่องการตลาด การบรรจุผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลผลิตจากข้าว การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสีข้าว ความพึงพอใจของลูกค้าในชุมชน การปรับปรุงพัฒนาโรงสีข้าวชุมชน การหาแหล่งทุนสนับสนุน มีการจัดทำคู่มือการบริหารโรงสีข้าวชุมชน การสร้างมิตรกับโรงสีขนาดใหญ่ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะการนำข้าวมีคุณค่าสูงมาปลูกเพื่อให้ชุมชนบริโภค การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่มีคุณค่าสูง โรงสีมีความรู้เรื่องคุณภาพของข้าวว่าชนิดไหนมีคุณภาพดี มีผลผลิตต่อไร่สูงข้าวชนิดใดมีคุณค่าสูงมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ชุมชนได้นำมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน โรงสีและชาวนาได้มีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆจากอินเทอร์เน็ต มีการชักชวนให้ชุมชนนำพันธุ์ข้าวมาปลูกตามความต้องการของผู้บริโภค โรงสีร่วมมือกับชุมชนทำนาแปลงใหญ่เกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปข้าวเพื่อบริโภค ปริมาณสินค้าข้าวในแต่ละระดับชั้นมีเพียงพอกับความต้องการ ข้าวไม่เกิดความเสียหายในระหว่างการจัดเก็บไม่มีข้าวที่เป็นสินค้าด้อยคุณภาพเมื่อสีข้าวแล้วไม่ถูกส่งคืนกลับมาจากลูกค้า เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีชุมชนเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในสายพันธุ์ข้าวที่ดีและได้นำเทคนิคการลดความสูญเสียมาใช้ ทางกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปโรงสี เป็นหน่วยงานหลักเพื่อร่วมกันวางแผนและพยากรณ์ปริมาณการผลิตข้าวสายพันธุ์ดี ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน มีการควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวดในกระบวนการตรวจรับวัตถุดิบ การบรรจุ และการเก็บรักษา การลดต้นทุนและเพิ่มอำนาจต่อรองในการขายข้าวเปลือกติดตามข่าวสารการเกษตรจากภาครัฐผ่านอินเทอร์เน็ต

2. รูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) ประกอบด้วย 1. **การระบุความรู้** (Knowledge Identification) ส่งเสริมความรู้ด้านข้าว กำหนดวิธีการวางแผนการตลาด ส่งเสริมความรู้เรื่องการกำหนดราคา ส่งเสริมความรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้สีข้าว ส่งเสริมความรู้เรื่องการพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พัฒนาความรู้เรื่องแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย กำหนดความรู้เรื่องการตลาดของข้าว กำหนดความรู้เรื่องการซื้อขายข้าวกำหนดความรู้ความเข้าใจเรื่องลูกค้าโรงสี กำหนดความรู้ในกระบวนการสีข้าว กำหนดความรู้เรื่องสายพันธุ์ข้าว กำหนดความรู้ในการบริหารจัดการโรงสีข้าว ส่งเสริมสนับสนุนเรื่องแหล่งทุน ส่งเสริมความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ส่งเสริมการสร้างแหล่งเรียนรู้การบริหารโรงสีใน ชุมชน 2.**การสร้างและแสวงหาความรู้** (Creation and Acquisition) ส่งเสริมการพัฒนาระบบการบริหารโรงสีชุมชนมาใช้บริหารงาน ส่งเสริมการนำสายพันธุ์ข้าวที่ดีมาปลูกในชุมชน ไปศึกษาเรียนรู้การจัดการความรู้จากโรงสีใกล้เคียง เรียนรู้ความรู้จากประสบการณ์

ในการทำงาน เรียนรู้การจัดทำผลิตภัณฑ์จากเอกสารตำรา ส่งเสริมให้ชุมชนเป็นแหล่งผลิตและแหล่งขายข้าวที่ปลอดภัยในการบริโภค ศึกษาเรียนรู้จากชุมชน ไปศึกษาเรียนรู้การจัดการความรู้จากโรงสีใกล้เคียง พัฒนาบุคลากรในโรงสีให้มีความรู้ด้านการบริหารโรงสีเป็นที่พึงของชุมชน 3. **การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ**(Knowledge Organization) จัดทำคู่มือเรื่องระบบการผลิต การจำหน่าย และการทำผลิตภัณฑ์เป็นแบรนด์ของโรงสี จัดทำขั้นตอนแนวทางการคัดสรรผลิตภัณฑ์จากข้าว จัดทำเอกสารคู่มือในการพัฒนาผู้บริหารโรงสีให้มีความรู้ความคิดก้าวหน้าในการจัดการโรงสี จัดทำเอกสารความรู้ในการทำแบรนด์สินค้าจากข้าว จัดทำคู่มือรูปแบบการจัดการความรู้ในโรงสี จัดทำเอกสารและรวบรวมสายพันธุ์ข้าวที่มีในชุมชนเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ รวบรวมความรู้ในด้านสายพันธุ์ข้าว การทำผลิตภัณฑ์เป็นเอกสารโรงสี จัดทำทะเบียนแหล่งทุนในชุมชนที่มาร่วมพัฒนาโรงสี ทำหนังสือประสานงานและจัดทำระบบเกษตรแปลงใหญ่ในชุมชน ก่อตั้งกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนร่วมกับโรงสีใหญ่ ให้ชุมชนจัดทำเอกสารความรู้ให้เป็นคู่มือดำเนินการของโรงสี 4. **การประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้** (Knowledge Codification and Refinement) นำความรู้ที่ได้มาจัดระบบและถอดความรู้ ดำเนินการตรวจสอบและบันทึกการผลิตข้าวสาร และขั้นตอนการสีข้าว ทำการตรวจสอบคุณภาพของข้าวเปลือก ตรวจสอบผลผลิตเป็นข้าวสารเทียบกับมาตรฐานของข้าวแต่ละชนิด 5. **การเข้าถึงความรู้** (Knowledge Access) การจัดประชุมชี้แจง ศึกษาจากเอกสาร (Hard Copy) และที่ให้เป็นไฟล์คอมพิวเตอร์ (Soft file) ให้พนักงานทราบ การจัดฝึกอบรมพนักงานแผนกต่างๆ ให้ทราบและเข้าใจขั้นตอนการทำงานที่จัดทำขึ้น การจัดมุมความรู้/ห้องสมุด/เว็บไซต์ รวบรวมความรู้ที่จำเป็นให้พนักงานเข้าไปหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ศึกษาดูงานโรงสีข้าวที่ประสบความสำเร็จ การจัดให้มีศูนย์ควบคุมเอกสาร เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและแจกจ่ายเอกสารที่จำเป็น 6. **การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้** (Knowledge Sharing) การจัดประชุมพนักงานให้สอบถามข้อสงสัย หรือ ประเด็นที่ไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีนโยบายให้เขียนบันทึกเทคนิคการแก้ปัญหาแล้วนำมาเผยแพร่ให้คนอื่นได้นำไปประยุกต์ใช้ ผ่านการติดบอร์ดประชาสัมพันธ์/การรวบรวมไว้ในมุมความรู้/ห้องสมุด/เว็บไซต์ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ให้กลุ่มพนักงานมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้รวดเร็วและมีคุณภาพ รวมไปถึงเทคนิคการแก้ปัญหาเป็นต้น 7. **การเรียนรู้**(Learning) ชี้แจงให้ผู้จัดการโรงสีข้าว ช่วยกันผลักดันให้พนักงานสีข้าวได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในเรื่องข้าวสายพันธุ์ต่างๆ ดี มีความรู้เรื่องการตลาด มีความสามารถในการด้านการตลาด การขาย และการโฆษณา มีความรู้ในการตรวจความชื้น รวมถึงบุคลากรมีทักษะในการ การสีข้าว การบรรจุถุง บรรจุผลิตภัณฑ์ โรงสีข้าวมีทักษะและแรงจูงใจ มีการวิจัยรองรับและได้ทำการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอโรงสีข้าวมีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในกระบวนการสีข้าวมีเครื่องตรวจวัดคุณภาพข้าวเปลือกมีวิธีการวัดความชื้นที่ถูกต้องยุติธรรม การสีข้าวของโรงสีที่ทำโดยผู้ชำนาญการจึงได้ข้าวเต็มเม็ด ผู้สีข้าวในโรงสีข้าวมีความชำนาญในการสี ได้จัดหาเครื่องวัดความชื้นที่ดีที่มีคุณภาพมาใช้งานจึงมีการวัดความชื้นของข้าวเปลือกที่ชัดเจน และเครื่องวัดความชื้นที่นำมาใช้ได้

มีการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากลนอกจากนั้นโรงสีชุมชนมีเงินทุนจากแหล่งทุนในการระดมทุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาโรงสีโรงสีข้าวได้ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลาผู้บริหารโรงสีข้าวมีการดำเนินงานตรงไปตรงมาเพื่อนำไปสู่การทำงานที่มุ่งสู่ความยั่งยืน โรงสีข้าวมีการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานสีข้าวให้มีทักษะในการสีข้าวมีการพัฒนาปรับปรุงศักยภาพในระบบกระบวนการสีข้าวปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพทางด้านการตลาดและการโฆษณาสินค้าจากข้าวพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ โรงสีมีการจัดหาอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในกระบวนการสีข้าวโรงสีข้าวได้มีการหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการต่างๆในการสีข้าวผู้บริหารโรงสีเป็นผู้ที่มีความฉลาดมีความรู้มีความชัดเจนธุรกิจ มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านแหล่งซื้อ แหล่งขาย มีความฉลาดรู้ด้านความเคลื่อนไหวของตลาดข้าว ทำให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็น ข้าวสาร ทำให้เพิ่มรายได้ และยังสามารถทำให้ชุมชนยกระดับชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม มีความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน สามัคคี ในการทำงานอย่างมีความสุข การพัฒนาการสีข้าวนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมในชุมชน มีการจำหน่ายสินค้าเชิงพาณิชย์ด้วยการบรรจุภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุง มีขั้นตอนการทำงานของเครื่องสีข้าว มีความรู้ในกระบวนการสีข้าว สามารถควบคุมเครื่องสีข้าวได้ตามขั้นตอนอย่างเชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญในการขายการค้าคุณภาพ

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกตามรายชื่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้สำหรับโรงสีข้าวชุมชนตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการความรู้ด้วยการนำพันธ์ข้าวมาปลูกตามความต้องการผู้บริโภค การนำข้าวมีคุณค่าสูงในการบริโภคมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน การพัฒนาสายพันธ์ข้าวที่มีคุณค่าสูง คุณภาพ คุณภาพต้องการ ความงอก กลิ่น มีความรู้เรื่องข้าวมีคุณค่าสูงในการบริโภคมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน การหาความรู้ใหม่ๆจากอินเทอร์เน็ต ร่วมมือกับชุมชนทำนาแปลงใหญ่ ที่จะทำให้อัตนทุนและเพิ่มอำนาจต่อรองในการขายข้าวเปลือก ติดตามข้าวสาร การเกษตรจากภาครัฐและอินเทอร์เน็ตการจดบันทึกความรู้การนำไปสู่ห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง การจัดเก็บความรู้ นำความรู้ไปเผยแพร่ การศึกษากระบวนการผลิตข้าว การกะเพาะข้าวเปลือก การคัดแยกผลผลิตจากข้าวจากส่วนประกอบที่ได้จากการสีข้าว การอบรมหาความรู้ การบริหารโรงสี มีวิสัยทัศน์เรื่องการตลาด การบรรจุผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลผลิตจากข้าว การนำเทคโนโลยี

มาใช้ในการสีข้าว ความพึงพอใจของลูกค้าในชุมชน การปรับปรุงพัฒนาโรงสีข้าวชุมชน การหาแหล่งทุนสนับสนุน มีการจัดทำคู่มือการบริหารโรงสีข้าวชุมชน การสร้างมิตรกับโรงสีขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังเป็นเพราะการนำข้าวมีคุณค่าสูงมาปลูกเพื่อให้ชุมชนบริโภค การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่มีคุณค่าสูง โรงสีมีความรู้เรื่องคุณภาพของข้าวว่าชนิดไหนมีคุณภาพดี มีผลผลิตต่อไร่สูง ข้าวชนิดใดมีคุณค่าสูงมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ชุมชนได้นำมาปลูกเพื่อการบริโภคในชุมชน โรงสีและชาวนาได้มีการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆจากอินเทอร์เน็ต มีการชักชวนให้ชุมชนนำพันธุ์ข้าวมาปลูกตามความต้องการของผู้บริโภค โรงสีร่วมมือกับชุมชนทำนาแปลงใหญ่เกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปข้าวเพื่อบริโภค ปริมาณสินค้าข้าวในแต่ละระดับชั้นมีเพียงพอกับความต้องการ ข้าวไม่เกิดความเสียหายในระหว่างการจัดเก็บไม่มีข้าวที่เป็นสินค้าด้อยคุณภาพเมื่อสีข้าวแล้วไม่ถูกส่งคืนกลับมาจากลูกค้า เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีชุมชนเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในสายพันธุ์ข้าวที่ดีและได้นำเทคนิคการลดความสูญเสียมาใช้ ทางกลุ่มวิสาหกิจแปรรูปโรงสี เป็นหน่วยงานหลักเพื่อร่วมกันวางแผนและพยากรณ์ปริมาณการผลิตข้าวสายพันธุ์ดี ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน มีการควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวดในกระบวนการตรวจรับวัตถุดิบ การบรรจุ และการเก็บรักษา การลดต้นทุนและเพิ่มอำนาจต่อรองในการขายข้าวเปลือกติดตามข่าวสารการเกษตรจากภาครัฐผ่านอินเทอร์เน็ตสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา ลิ้มแท้กุลเจษฎา นกน้อยได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบโซ่อุปทานและประสิทธิภาพการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์อุตสาหกรรมการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง: ระดับชั้นเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจแปรรูป ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรควรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) การเพิ่มผลผลิตต่อไร่และเทคนิคการลดความสูญเสีย ส่วนกลุ่มวิสาหกิจแปรรูป (โรงสี) ควรเป็นหน่วยงานหลักในโซ่อุปทานเพื่อร่วมกันวางแผนและพยากรณ์ปริมาณการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการ และควรมีการควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวดในกระบวนการตรวจรับวัตถุดิบ การบรรจุ และการเก็บรักษา นอกจากนี้ยังเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงสีข้าวชุมชนมีความรู้ความในการตรวจความชื้นมีความสามารถในการตลาด การขาย และการโฆษณา รวมถึงขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะในการ การสีข้าว การบรรจุถุง ทักษะและแรงจูงใจทางด้าน การวิจัยและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในการกระบวนการต่างๆ เครื่องตรวจวัดคุณภาพข้าวเปลือกวิธีการวัดความชื้นที่ยุติธรรม ความชื้นเป็นปัญหาของการสีข้าวให้ได้ข้าวเต็มเมล็ดน้อยลง มีความชำนาญในการวัดความชื้นของข้าวเปลือก รู้การใช้เครื่องวัดความชื้นที่มีการรับรอง โรงสีชุมชนส่วนใหญ่ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาด้านต่างๆด้านแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน การพัฒนาขีดความสามารถของพนักงาน การพัฒนาศักยภาพ ทางด้านการตลาดและการโฆษณา การพัฒนาศักยภาพทางด้านการวิจัยและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ การหาอุปกรณ์ที่ได้ มาตรฐานมาใช้ในการกระบวนการ การหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการต่างๆสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา วงศ์แก้ว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการโรงสีชุมชน แบบมีส่วนร่วมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

ชุมชน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวชุมชน ตำบลเกวียนหัก ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า เศรษฐกิจฐานรากของชุมชนดีขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็น ข้าวสาร ทำให้เพิ่มรายได้ และยังสามารถทำให้ชุมชนยกระดับ ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สมดุล มั่นคง ยั่งยืน รู้ รัก สามัคคี ทำงานอย่างมีความสุขได้ในระดับหนึ่ง 3) มีการพัฒนานำไปสู่การใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และอุตสาหกรรมชุมชน โดยการจำหน่ายเชิง พาณิชย์ของบรรจุภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กก. ตราสินค้า “ข้าวสารเกวียนหักและสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร คล้ายอ่ำ และ สาธิต เชื้ออยู่นาน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะและความพึงพอใจของสมาชิกเกษตรกรต่อการจัดการโรงสีชุมชน ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในด้านเครื่องจักร ด้านการเงิน ด้านการจัดการ ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร ความพึงพอใจของสมาชิกเกษตรกร ด้านการประสานงาน ด้านการจัดการองค์กร ด้านการสื่อสาร ด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน ด้าน บุคลากร ระบบการจัดการมีส่วนร่วมจากชุมชน

2. รูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร สำหรับโรงสีข้าวชุมชนใน จังหวัดนครสวรรค์ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) ประกอบด้วย 1. การระบุความรู้ (Knowledge Identification) ส่งเสริมความรู้ด้านข้าว กำหนดวิธีการวางแผนการตลาด ส่งเสริมความรู้เรื่องการกำหนดราคา ส่งเสริมความรู้เรื่องการนำ เทคโนโลยีมาใช้สีข้าว ส่งเสริมความรู้เรื่องการพัฒนากระบวนการผลิตข้าว พัฒนาความรู้เรื่อง แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย กำหนดความรู้เรื่องการตลาดของข้าว กำหนดความรู้เรื่อง การซื้อขายข้าวกำหนดความรู้ความเข้าใจเรื่องลูกค้าโรงสี กำหนดความรู้ในกระบวนการสีข้าว กำหนดความรู้เรื่องสายพันธุ์ข้าว กำหนดความรู้ในการบริหารจัดการโรงสีข้าว ส่งเสริมสนับสนุน เรื่องแหล่งทุน ส่งเสริมความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ส่งเสริมการสร้างแหล่ง เรียนรู้การบริหารโรงสีในชุมชน 2.การสร้างและแสวงหาความรู้ (Creation and Acquisition) ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการบริหารโรงสีชุมชนมาใช้บริหารงาน ส่งเสริมการนำสายพันธุ์ข้าวที่ดี มาปลูกในชุมชน ไปศึกษาเรียนรู้การจัดการความรู้จากโรงสีใกล้เคียง เรียนรู้ความรู้จาก ประสบการณ์ในการทำงาน เรียนรู้การจัดทำผลิตภัณฑ์จากเอกสารตำรา ส่งเสริมให้ชุมชนเป็น แหล่งผลิตและแหล่งขายข้าวที่ปลอดภัยในการบริโภค ศึกษาเรียนรู้จากชุมชน ไปศึกษาเรียนรู้การ จัดการความรู้จากโรงสีใกล้เคียง พัฒนาบุคลากรในโรงสีให้มีความรู้ด้านการบริหารโรงสีเป็นที่พึ่ง ของชุมชน 3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ(Knowledge Organization) จัดทำคู่มือเรื่อง ระบบการผลิต การจำหน่าย และการทำผลิตภัณฑ์เป็นแบรนด์ของโรงสี จัดทำขั้นตอนแนวทางการคัดสรรผลิตภัณฑ์จากข้าว จัดทำเอกสารคู่มือในการพัฒนาผู้บริหารโรงสีให้มีความรู้ ความคิดก้าวไกลในการจัดการโรงสี จัดทำเอกสารความรู้ในการทำแบรนด์สินค้าจากข้าว จัดทำ คู่มือรูปแบบการจัดการความรู้ในโรงสี จัดทำเอกสารและรวบรวมสายพันธุ์ข้าวที่มีในชุมชนเพื่อ พัฒนาสายพันธุ์ รวบรวมความรู้ในด้านสายพันธุ์ข้าว การทำผลิตภัณฑ์เป็นเอกสารโรงสี จัดทำ ทะเบียนแหล่งทุนในชุมชนที่มาร่วมพัฒนาโรงสี ทำหนังสือประสานงานและจัดทำระบบเกษตร แปลงใหญ่ในชุมชน ก่อตั้งกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนร่วมกับโรงสีใหญ่ ให้ชุมชนจัดทำเอกสารความรู้ให้

เป็นคู่มือดำเนินการของโรงสี 4. การประมวลความรู้และกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) นำความรู้ที่ได้มาจัดระบบและถอดความรู้ ดำเนินการตรวจสอบและบันทึกการผลิตข้าวสาร และ ขั้นตอนการสีข้าว ทำการตรวจสอบคุณภาพของข้าวเปลือก ตรวจสอบผลผลิตเป็นข้าวสารเทียบกับมาตรฐานของข้าวแต่ละชนิด 5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) การจัดประชุมชี้แจง ศึกษาจากเอกสาร (Hard Copy) และที่ทำเป็นไฟล์คอมพิวเตอร์ (Soft file) ให้พนักงานทราบ การจัดฝึกอบรมพนักงานแผนกต่างๆ ให้ทราบและเข้าใจขั้นตอนการทำงานที่จัดทำขึ้น การจัดมุมความรู้/ห้องสมุด/เว็บไซต์ รวบรวมความรู้ที่จำเป็นให้พนักงานเข้าไปหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ศึกษาดูงานโรงสีข้าวที่ประสบความสำเร็จ การจัดให้มีศูนย์ควบคุมเอกสาร เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและแจกจ่ายเอกสารที่จำเป็น 6.การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) การจัดประชุมพนักงานให้สอบถามข้อสงสัย หรือประเด็นที่ไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีนโยบายให้เขียนบันทึกเทคนิคการแก้ปัญหาแล้วนำมาเผยแพร่ให้คนอื่นได้นำไปประยุกต์ใช้ ผ่านการติดบอร์ดประชาสัมพันธ์/การรวบรวมไว้ในมุมความรู้/ห้องสมุด/เว็บไซต์ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ให้กลุ่มพนักงานมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคในการทำงานให้รวดเร็ว และมีคุณภาพ รวมไปถึงเทคนิคการแก้ไขปัญหาเป็นต้น 7. การเรียนรู้ (Learning) ชี้แจงให้ผู้จัดการโรงสีข้าว ช่วยกันผลักดันให้พนักงานสีข้าวได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในเรื่องข้าวสายพันธุ์ต่างๆ ดี มีความรู้เรื่องการตลาด มีความสามารถในการตลาด การขาย และการโฆษณา มีความรู้ในการตรวจความชื้น รวมถึงบุคลากรมีทักษะในการ การสีข้าว การบรรจุถุง บรรจุผลิตภัณฑ์ โรงสีข้าวมีทักษะและแรงจูงใจ มีการวิจัยรองรับและได้ทำการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอโรงสีข้าวมีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในการกระบวนการสีข้าวมีเครื่องตรวจวัดคุณภาพข้าวเปลือกมีวิธีการวัดความชื้นที่ถูกต้องยุติธรรม การสีข้าวของโรงสีที่ทำโดยผู้ชำนาญการจึงได้ข้าวเต็มเม็ด ผู้สีข้าวในโรงสีข้าวมีความชำนาญในการสี ได้จัดหาเครื่องวัดความชื้นที่ดีที่มีคุณภาพมาใช้งานจึงมีการวัดความชื้นของข้าวเปลือกที่ชัดเจน และเครื่องวัดความชื้นที่นำมาใช้ได้มีการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากล นอกจากนั้นโรงสีชุมชนมีเงินทุนจากแหล่งทุนในการระดมทุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาโรงสีโรงสีข้าวได้ทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลาผู้บริหารโรงสีข้าวมีการดำเนินงานตรงไปตรงมาเพื่อนำไปสู่การทำงานที่มุ่งสู่ความยั่งยืน โรงสีข้าวมีการพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานสีข้าวให้มีทักษะในการสีข้าวมีการพัฒนาปรับปรุงศักยภาพในระบบกระบวนการสีข้าวปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพทางด้านการตลาดและการโฆษณาสินค้าจากข้าวพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ โรงสีมีการจัดหาอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในการกระบวนการสีข้าวโรงสีข้าวได้มีการหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการต่างๆในการสีข้าว ผู้บริหารโรงสีเป็นผู้ที่มีความฉลาดมีความรู้มีความจัดเจนธุรกิจ มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านแหล่งซื้อ แหล่งขาย มีความฉลาดรู้ด้านความเคลื่อนไหวของตลาดข้าว ทำให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ทำให้เพิ่มรายได้ และยังสามารถทำให้ชุมชนยกระดับ ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

มีความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน สามัคคี ในการทำงานอย่างมีความสุข การพัฒนาการสีข้าวนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมในชุมชน มีการจำหน่ายสินค้าเชิงพาณิชย์ด้วยการบรรจุภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุง มีขั้นตอนการทำงานของเครื่องสีข้าว มีความรู้ในกระบวนการสีข้าว สามารถควบคุมเครื่องสีข้าวได้ตามขั้นตอนอย่างเชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญในการขายการค้าคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ ไม่แก่นสาร และมลฤดี จันทร์ตัน ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานและปัญหาของโรงสีข้าวชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า โรงสีข้าวชุมชนส่วนใหญ่บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการตลาด การขาย และการโฆษณาบุคลากรที่มีทักษะในการดำเนินการในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสีข้าว การบรรจุถุง เป็นต้น นอกจากนี้โรงสีข้าวส่วนใหญ่ทักษะและแรงจูงใจทางด้าน การวิจัยและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานมาใช้ในกระบวนการต่างๆ เช่น เครื่องตรวจวัดคุณภาพข้าวเปลือก และที่สำคัญโรงสีชุมชนส่วนใหญ่เงินทุนในการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน คือ การพัฒนาขีดความสามารถของพนักงาน การพัฒนาศักยภาพ ทางด้านการตลาดและการโฆษณา การพัฒนาศักยภาพทางด้านการวิจัยและพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ การหาอุปกรณ์ที่ได้ มาตรฐานมาใช้ในกระบวนการ การหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการต่างๆ ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ดำรงชีวิตพออยู่พอกิน สมควรแก่อัตภาพ เป็นการสนองตาม พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชุมชนดีขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็น ข้าวสาร ทำให้เพิ่มรายได้ และยังสามารถทำให้ชุมชนยกระดับ ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สมดุล มั่นคง ยั่งยืน รู้รักสามัคคี ทำงานอย่างมีความสุข การพัฒนานำไปสู่การใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมชุมชน การจำหน่ายเชิงพาณิชย์ของบรรจุภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุง ขั้นตอนการทำงานของเครื่องสีข้าว มีความรู้ในกระบวนการสีข้าว สามารถควบคุมเครื่องสีข้าวได้ตามขั้นตอนอย่างเชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญในการขายการค้าคุณภาพ เพื่อสร้างแบรนด์ความเชื่อถือสำหรับลูกค้า การเรียนรู้ขั้นตอนการสีข้าว และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชา วงศ์แก้ว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการโรงสีชุมชนแบบมีส่วนร่วมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมชุมชน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวชุมชน ตำบลเกวียนหัก ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ทำให้เกิด ความเข้มแข็งของชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวชุมชนตำบลเกวียน หัก ที่ดำรงชีวิตพออยู่พอกิน สมควรแก่อัตภาพ เป็นการสนอง พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ในระดับหนึ่ง 2) เศรษฐกิจฐานรากของชุมชนดีขึ้นจากการแปรรูปข้าวเปลือกเป็น ข้าวสาร ทำให้เพิ่มรายได้ และยังสามารถทำให้ชุมชนยกระดับ ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สมดุล มั่นคง ยั่งยืน รู้ รัก สามัคคี ทำงานอย่างมีความสุขได้ในระดับหนึ่ง 3) มีการพัฒนานำไปสู่การใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมชุมชน โดยการจำหน่ายเชิง พาณิชย์ของบรรจุภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุงขนาด 5 กก. ตราสินค้า “ข้าวสารเกวียนหัก

3. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกตามรายชื่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด**ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ**โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการความรู้ ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 19 คน ที่มีความรู้ประสบการณ์ด้านโรงสีข้าวชุมชน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ สรุปเอกสารผลการจัดทำรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สรุป เอกสารและจากการสัมภาษณ์ นำแนวคิดจากการสนทนากลุ่มมาสังเคราะห์รวมเป็นรูปแบบและหลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 30 คน ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านรูปแบบการจัดการความรู้ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ได้ทำการประเมินรูปแบบ ผลการประเมินจึงออกมาอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรักษ์ ศรีเครือดัง ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ตามแนวพุทธของผู้บริหารสตรี ในมหาวิทยาลัยของรัฐ” ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านจักษุมา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลมีความสามารถในการวางแผน คิดต่าง พัฒนา มีสติปัญญา ไหวพริบ ปฏิภาณดี ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ นโยบายใหม่ 2) องค์ประกอบด้านวิรูโร ประกอบด้วย ต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความเชี่ยวชาญในการบริหาร คำนึงถึงความสามารถและปัจเจกบุคคล มุ่งเกณฑ์ มุ่งงาน มีความยืดหยุ่นสูงจัดให้มีการประชุมเสมอ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานพัฒนาตนเอง นำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนางานทักษะในการสื่อสารดี และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม 3) องค์ประกอบด้านนิสสยสัมพันธ์ประกอบด้วย มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกภาพดี มีทักษะในการติดต่อประสานงานดีผู้บริหาร ที่ยึดหลักพุทธธรรมจักษุมา มองการณ์ไกล เป็นลักษณะของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ รู้ถึงสถานการณ์ ที่จะเกิดขึ้นและวางแผนงานเตรียมการล่วงหน้า ทั้งการกำหนดเป้าหมายสร้างทีมงาน สร้างมาตรฐานในการทำงาน วิรูโร หมายถึงการจัดการธุระได้อย่างมืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญ รู้จักวางคนให้ถูกกับงาน รู้จักใช้อธิพลในการทำงาน สร้างการยอมรับ ทำตนให้เป็นตัวอย่าง ทำงานเป็นทีม สร้างขวัญกำลังใจ นิสสยสัมพันธ์ดี สามารถเป็นที่พึ่งพาอาศัยของผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความซื่อตรงสามารถทำให้ทุกคนรักองค์กร สนุกกับการทำงาน มีความสามารถในการสื่อสาร และประสานงานให้ทุกฝ่ายทำงานในแนวที่องค์กรต้องการ และทำด้วยความเต็มใจ ภูมิใจ วางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ สร้างแนวปฏิบัติที่ดี การจัดการต้องครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานที่เป็นองค์ประกอบหลักของงาน การบริหารจัดการ กิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชนด้วยจึงจะเกิดเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) โรงสีชุมชน ควรมีการกำหนดนโยบายพัฒนาความสามารถผู้บริหารในการบริหารโรงสีชุมชน ตามหลักพุทธธรรม
- 2) โรงสีชุมชน ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารโรงสีโดยนำพุทธธรรมมาบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม
- 3) โรงสีชุมชน ควรสร้างหลักสูตรกระบวนการสีข้าวและการสีข้าวบริโภคที่เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยทำหลักสูตรเชิงบูรณาการพุทธธรรม

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) รูปแบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ คือมุ่งจัดการความรู้ให้ผู้บริหารโรงสีข้าวชุมชนได้บริหารจัดการที่ถูกต้อง
- 2) รูปแบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ นำการจัดการความรู้มาดำเนินการพัฒนาการสีข้าว การคัดเลือกพันธุ์

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้โรงสีข้าวชุมชนตามหลักธรรมอริยปาท 4
- 2) ควรพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการบริหารโรงสีข้าวชุมชนเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการความรู้โรงสีขนาดใหญ่
- 3) ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการความรู้โรงสีข้าวชุมชนกับการบริหารจัดการความรู้ในธุรกิจอื่น
- 4) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการความรู้ที่มีต่อโรงสีชุมชน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการความรู้และคู่มือการปฏิบัติงาน. บทความ, 2553
- เจษฎา นกน้อย. นานาทรรศนะการจัดการความรู้และการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2552.
- ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2548.
- ณัฐพล ร้าไพ. รูปแบบการจัดการความรู้ผ่านเว็บที่เสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครู. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2544.
- ติน ประยูรพาตย์. ทฤษฎีองค์กร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช. 2542.
- _____. ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุดพิงษ์. การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมอธรรม, 2540.
- ธงชัย สันติวงศ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2543.
- ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและการบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, 2550.
- นฤมล พงษ์ศิลป์และพัชรา หาญเจริญกิจ. การจัดการความรู้=Knowledge management. กรุงเทพมหานคร: รังสิตสารสนเทศ, 2543.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. การจัดการความรู้. ศรีปทุมปริทัศน์, 2546.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. “กระบวนการสร้างความรู้ของชุมชน”. ความรู้ท้องถิ่น: การจัดการความรู้สู่การจัดการทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย, 2547.
- นรินทร์ วิจารณ์. การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2549.
- บุญดี บุญญากิจ, และคณะ. การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2549.
- บุญเสริม บุญเจริญผล. คำสอนของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เรย์, 2551.
- บุรชัย ศิริมหาสาร และพัชรา กวางทอง. สรรพวิธีจัดการความรู้สู่องค์กรอัจฉริยะ. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว, 2552.
- บุรชัย ศิริมหาสาร และพัชรา กวางทอง. . จัดการความรู้ สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว, 2550.
- ปณิดา พนภัย. การบริหารความรู้ (Knowledge Management): แนวคิดและกรณีศึกษา. เอกสารวิจัย ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ประพนธ์ ผาสุกยิต. การจัดการความรู้ KM ฉบับขับเคลื่อน. LO พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไผ่ไหม, 2550.

- ประภัศสร ทองยี่นดี. **แนวคิดการจัดการความรู้** (นครปฐม: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย 2551)
- ประเวศ วะสี. **หัวใจของการจัดการความรู้. ศูนย์การเรียนรู้. สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 4 เอกสาร**
สัมนา, 2547.
- ปรัชญา เวสารัชช. **หลักการจัดการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2554.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพมหานคร: ธรรม
 มลการพิมพ์, 2547.
- พรณี สวนเพลง. **เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้**
 (กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น. 2552)
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). **พุทธวิธีการบริหาร.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬ
 ลงกรณราชวิทยาลัย, 2549.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 12,
 พ.ศ. 2546.
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จากหนังสือ: **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการ**
พัฒนาชาวไทย. 2541 .
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์.** (ฉบับประมวลธรรม).
 กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ บริษัท สหธรรมมิก จำกัด,
- ภราดร จินดาวงศ์. **การจัดการความรู้.** ปทุมธานี: พารากอนแมนเนจเม้นท์, 2549.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตอนที่**
2 บทความ, 2546.
- ยุทธนา แซ่เตียว. **Measurement Analysis Knowledge Management the Key to**
Build Organization Intelligent. กรุงเทพมหานคร: อินโนกราฟิกส์ จำกัด,
 2548.
- รัตนา อัทธภูมิสุวรรณ. **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร: วิเจพรีนติ้ง, 2547.
- รัตนารักษ์ นະชา. **รูปแบบการจัดการความรู้ในโรงเรียน..สู่สังคมแห่งการเรียนรู้. บทความ.**
 นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดหนองแดน, 2557.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร: นานมีบุค
 พับลิเคชั่น, 2544.
- เรณู อาจสาธิตและ มยุรี แก้วจันทร์. **การจัดการความรู้คืออะไร. คณะพยาบาลศาสตร์กาญจนบุรี .**
 กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, 2560.
- วันดี โต๊ะดำ. **ปัญหาของการจัดการความรู้ เสวนาผู้บริหารมืออาชีพ. ตรัง: โรงเรียนโพรงจระเข้,**
 2552.

- วิจารณ์ พานิช. **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ**. สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส) พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, 2551.
- วิวัฒน์ ไม้แก่นสาร และมลฤดี จันทรัตน์, **การดำเนินงานและปัญหาของโรงสีข้าวชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2558**.
- สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. **คู่มือการจัดทำแผนจัดการความรู้**. โครงการพัฒนาส่วนราชการ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในส่วนราชการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2549.
- สุนัย จุลพงศธร. **ฉีกหน้ากากเศรษฐกิจ (โรงสี)** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม, 2550.
- สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์และคณะ. **Knowledge Management การจัดการความรู้**. กรุงเทพมหานคร: ก พลพิมพ์, 2548.
- ฉลองรัฐ อินทรีย์. **การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ดุษฎีนิพนธ์บัณฑิต**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2550.
- นวลละออ แสงสุข. **การศึกษาการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ดุษฎีนิพนธ์สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย คณะศึกษาศาสตร์**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.
- ผดุงศักดิ์ วานิชชัง ใจทิพย์ วานิชชังและ เพ็ญขวัญ วานิชชัง. **การวิจัยและพัฒนาเครื่องล้างข้าวเปลือกสำหรับเครื่องสีข้าวระดับครัวเรือน รายงานการวิจัย**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก, 2555.
- วุฒิไกร มีพัฒน์อัจฉรัตน์ สุวรรณภักดี และ อมรรัตน์ ถนนแก้ว ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมของโรงสีข้าวสังข์หยดในจังหวัดพัทลุงเพื่อการพัฒนาเข้าสู่หลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี **รายงานการวิจัย วารสารวิจัย (สงขลา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 6(2) 2557)**
- อนันต์ เกตุวงศ์. **การบริหารการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- อุทัย บุญประเสริฐ. **หลักการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, 2544.